

IV.

MEGHIVÓ.

Az Országos Erdészeti Egyesület helyiségében (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) 1916. évi február hó 18-án (pénteken) délután 6 órakor *Róth Gyula* m. kir. főerdőmérnök, a központi erdészeti kísérleti állomás adjunktusa

„A természetes erdőfelujtásról“

vetített képek bemutatása mellett felolvasást tart, melyre a t. Czimet tisztelettel meghívja

Budapest, 1916. január hóban

az Országos Erdészeti Egyesület
elnöksége.

A felolvasást a Schuller-féle vendéglőben (V., Alkotmány-utca 31.) barátságos összejövetel követi. (Étkezés étlap szerint.)

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

FELHIVÁS

a tavaszi erdészeti államvizsga tárgyában.

Az 1916. év tavaszán erdészeti államvizsgát tenni szándékozók felhivatnak, hogy kérvényüket az ehhez szükséges engedély iránt legkésőbb *1916. évi február hó végéig* a m. kir. földmivelésügyi minisztérium I/A főosztályának címére (Budapest, V., Zoltán-u. 16.sz.) bérmentve küldjék be.

Az erdészeti államvizsgához való bocsátásra ez alkalommal — a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola tanulmányrendje és rendszabályai IV. fejezetében foglalt erdészeti államvizsgálati szabályzattól (IV. fejezet, 64. § *d*) pontjától) eltérően — kivételesen azok is igényt tarthatnak, akiknek gyakorlati szolgálata, a vizsga idejéig számítva, a két évet nem éri el, ha igazolják azt, hogy a szabályzatban megkívánt két évi gyakorlati szolgálatban mutatkozó hiányosság önhibájukon kívül, valamely — a háborúval kapcsolatos — méltánylást érdemlő ok következtében állott elő.

Budapest, 1916. évi január hó 5-én.

Horváth Sándor s. k.
miniszteri tanácsos,
a vizsgáló-bizottság elnöke.

KÜLÖNFÉLÉK.

Üdvözet hadifogságban lévő szaktársainktól. Az Országos Erdészeti Egyesület Krasnojarskból, Szibériából mult hó 15-én következő sürgőnyt kapta: „Krasnojarski hadifogoly erdőmérnökök a távoli Szibériából legszívélyesebb kollégialis üdvözetüket küldik. *Zimay* János, *Krauss* János, *Barsi* Nándor, *Faili* Ernő (?), *Horváth* Béla, *Gerecze* Sándor, *Erdődy* Miklós, *Erdődy* Zoltán, *Kovacsik* Dezső, *Mihalowicz* Sándor, *Apáti* László (?), *Székely* Géza, *Nagy* Ferencz, *Gondos* Jenő, *Péterffy* Andor, *Hedbawny* Károly, *Széles* István“.

A hazájuktól távol, hadifogságban szenvedő szaktársak üdvözetét az Országos Erdészeti Egyesület megleghangu táviratban köszönte meg és viszonzta.

Ujabb sürgönyben *Zimay* hadnagy erdészeti könyveket, folyóiratokat és naptárakat kér. Az egyesület a lehetőség határai között természetesen készséggel eleget tesz ennek a kívánságnak, remélve, hogy a küldemény rendeltetési helyét el is éri.

Katonai kitüntetések. *Erlicz* János, az osztrák-magyar államasuttársaság erdőmérnöke, tart. huszár főhadnagy mult év junius havában hadsereg főparancsnoksági dicséretben részesült, november hóban pedig a signum laudis-szal lett kitüntetve.

Signum laudis-ban részesültek még: *Binder* Béla m. kir. főerdőmérnök, főhadnagy, *Földes* Tibor m. kir. segéderdőmérnök, cs. és kir. tüzérfőhadnagy és *Pukács* Endre m. kir. erdőmérnök, főhadnagy.

Rövid hírek a hadbavonult kincstári erdőtisztekről. *Kitüntetést kaptak:* *Barna* Endre m. kir. segéderdőmérnök, cs. és kir. tartalékos tüzérhadnagy (signum laudist), *Eröss* Gyula m. kir. segéderdőmérnök, m. kir. tartalékos honvédfőhadnagy (signum laudist), *Fogarasi* Béla m. kir. erdőmérnökgyakornok, cs. és kir. tartalékos hadapród (II. oszt. vitézségi érmet), *Jávorszky* Zoltán m. kir. erdőmérnök, cs. és kir. tartalékos tüzérfőhadnagy (signum laudist), *Szeőts* Béla m. kir. erdőmérnök, cs. és kir. tartalékos árkászfőhadnagy (signum laudist), *Szepesi* Arthur m. kir. erdőmérnök, cs. és kir. tartalékos honvédfőhadnagy (signum laudist).

Megsebesültek : *Adriányi* Pál m. kir. segéderdőmérnök, cs. és kir. tartalékos hadnagy. *Fodor* Vincze kir. segéderdőmérnök, m. kir. tartalékos honvédhadnagy (másodizben). *Kovács* Tivadar m. kir. segéderdőmérnök, cs. és kir. tartalékos hidászhadnagy. *Miletič* Žarkó m. kir. erdőmérnökgyakornok, cs. és kir. egyéves önkéntes.

Meghalt : a harctéren szerzett betegség következtében *Sukič* Ferencz kir. segéderdőmérnök, m. kir. tartalékos honvédtüzérhadnagy.*)

Halálozások. *Gyuriss* Emil m. kir. erdőmérnökgyakornok, az Országos Erdészeti Egyesület rendestagja Zsolnán mult év december havában,

hajnóczfalvi *Hajnóczy* Zsigmond, hercegi uradalmi főerdész (Szenta) 66 éves korában mult év december hó 10-én,

Járos János ny. m. kir. erdőtanácsos, az Országos Erdészeti Egyesület alapító tagja december hóban, végül

Sziklai Emil m. kir. főerdőtanácsos, debreczeni kir. erdőfelügyelő, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja folyó évi január hó 2-án elhunyt.

Béke hamvaikra!

Ujévi üdvözlések megváltása címén az Országos Erdészeti Egyesület Wagner Károly alapítványa javára f. hó 9-éig a mult füzetben kimutatott összegeken kívül befizetett:

Bevelaqua István 10 K, Muzdeka Döme 2 K, Aáron Oktávián 4 K, Plech József 5 K, Danieck Géza 5 K, Jüngling János 5 K, Babós József 10 K, Fuherr János 12 K, Medveczky Ernő 5 K, Kelemen Béla 5 K, Lengyel Viktor 5 K, Szabó József 10 K, Mike Imre 6 K, Winkler Miklós 6 K, Beyer Jenő 4 K, Szeleczy János 3 K, Fischer Károly 3 K, Huszár Kornél 2 K, Soltész Gyula 3 K, Zseleznyák Leó 1 K, Mihalsics Boskó 1 K, Pausinger Károly 10 K, Pokorny István 4 K, Bécsy Dezső 20 K, Blickhardt József 3 K, Klausberger Károly 5 K, Ulreich Gyula 10 K, Ružička Ágoston 5 K, Rozmanith Albert 5 K, Krájnyák János 5 K, Zaje Carmelo

*) A kincstári erdők központi vezetőségének szíveségéből vagyunk abban a helyzetben, hogy a hadbavonult kincstári erdőtiszték sorsáról teljes képet nyújtó rövid hírekkel szolgálhatunk. Megismételjük azt a már többször kifejezett kérésünket, hogy a többi államerdészeti szolgálati ágak és a magánuradalmak hasonló módon értesítsék az Erdészeti Lapokat katonai szolgálatot teljesítő tisztviselőik sorsáról, mert ezekre vonatkozó híreink eddig nem teljeselek. Szerk.

3 K, Sztripszky Ágost 3 K, Krizán Mihály 3 K, Jovics Lázár 10 K, Baretics Bertalan 2 K, Bella János 3 K, Polaček Károly 5 K, Horvát Fülöp 2 K, Miljuš Péter 3 K, Visujié Milan 3 K, Ambrózi Roman 10 K, Nyitray Ottó 5 K, Zvickelsdorfer János 5 K, Volczer Árpád 10 K, Kandrát Emil 5 K, Schaab Bálint 5 K, Steller Ede 5 K, Lahner Károly 3 K, Balen József 4 K, Sztromszky László 5 K, Brausil Miksa 3 K, Bészler Kálmán 5 K, Loványi Heribert 5 K, Belházy Gyula 5 K, Besztercei erdőigazgatóság 20 K 80 f, Bund Károly 10 K, Förster Gyula 3 K, G. F. (Ortmann) 10 K, Gaal Károly 4 K, Gombossy József 5 K, Henel Béla 6 K, Kondor Vilmos 10 K, Liptóújvári főerdőhivatal 21 K 60 f, Majerszky István 5 K, Nagyszebeni erdőhivatal 12 K, Partos Gyula 5 K, Róth Gyula 6 K, Scholtz Gyula 5 K, Temesváry Béla 10 K, Török Sándor 20 K, Ujfalussy Mihály 4 K, Várnay Ödön 10 K, Hering Albert 4 K, Lukács József 5 K, Kócsy János 10 K, Horváth Sándor 10 K, Téglás Károly 15 K, Péch Kálmán 6 K, Ratkovszky Károly 3 K, Gruber Gyula 2 K, Szécsi Imre 2 K, Arató Gyula 5 K, Rochlitz Dezső 5 K, Doroszlai Gábor 4 K, Czillinger János 4 K, Dezsényi Jenő 4 K, Ráduly János 4 K, Selymessy Ferencz 4 K, Intzedy Géza 4 K, Vidos Miklós 1 K, Spettmann János 3 K, Ambrus Lajos 2 K, Biloveszky Béla 2 K, Schmidt Károly 5 K, Tichy Kálmán 4 K, Kaán Károly 5 K, Pájer István 4 K, Biró Zoltán 2 K, Szokolóczy József 3 K, Sándor Jenő 3 K, Lipcsey László 2 K, Kacsanovszky József 5 K, Petényi Keresztély 4 K, Kmetőnyi Emil 2 K, Somogyi Lajos 3 K, Kozma István 5 K, Kovács Aladár 4 K, Korok Tamás 3 K, Tomassek Miklós 2 K, Tomasovszky Imre 2 K, Kovács Gábor 5 K, Pfeiffer Gyula 4 K, Béky Albert 2 K, Balogh Ernő 4 K,

---

500 év óta gyógyítanak csuzt, köszvényt, ischiast stb.

Trencsénteplicz

radioaktív kénes hőforrásai és iszapfürdői. Szállodák fürdőkkel egybeépítve, azéri egész éven át nyitva. Hidegvízgyógyintézet. Diétetikus konyha. *Uj fürdők. Uj szállodák. Uj iszapfürdők.* Házikurához: Kénes iszap- és vizszétküldés.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai és azok hozzátartozói a június 15-től szeptember 1-ig terjedő idő kivételével napi 8 koronáért szobát, ellátást, fürdővágy iszapkezelést kapnak. Aki ezt a kedvezményt nem veszi igénybe, de a fürdőigazgatóság házaiban lakik, a lakásnál és fürdőknél 50% kedvezményt élvez. Iszapszéküldésnél 10%.

Martian Livius 4 K, Héjas Kálmán 3 K, Fröhlich Brunó 2 K, Szilágyi Ernő 2 K, Molcsányi Gábor 2 K, Klement Károly 2 K, Csik Imre 5 K, Térfi Béla 4 K, Biró János 4 K, dr. Hammersberg Géza 5 K, Ormai Kálmán 10 K, Lágler Gyula 5 K, Becker Róbert 4 K, Draskovich József 2 K, Osterlamm Ernő 1 K, Nechay Oszvánd 1 K, Vaitzik Ede 1 K, Puchreiner Henrik 2 K, Huszár Rezső 1 K, Rónay Imre 2 K, Sikó Áron 1 K, Bögözy Antal 5 K, Révay Ferencz 1 K, Neumann István 1 K, Hollós Gyula 2 K, Héjj J. István 2 K, Cseleji József 5 K, Cseres Gyula 5 K, Tompa Ferencz 2 K, Schillinger Béla 2 K, Imreh Ferencz 4 K, Krajcsovits Ferencz 10 K, Lonkay Antal 5 K, Pauer Jenő 5 K, Zsarnóczai erdőhiv. közp. tisztviselői 28 K, Eranosz A. János 5 K, Ajtay Jenő 2 K, Hajdu Gyula 5 K, Szadeczky Miklós 10 K, Emericz Győző 10 K, Gyarmathy Mózes 5 K, Hoós Ernő 2 K, Kolozs József 2 K, Lőfi Jenő 2 K, Miskolczy János 5 K, Glós László 2 K, Nyul Sándor 5 K, Borka László 1 K, Jamniczky Antal 2 K, Koppányi Lajos 2 K, dr. Zacher Emil 1 K, Bohuniczky Endre 3 K, Hamernyik Béla 2 K, Kovásy Kálmán 3 K, Szabó Endre 5 K.

Fogadják az adományozók az egyesület őszinte köszönét!

A régi nyugdíjasok segélyezése. A régi nyugdíjtörvény (1915. évi XI. t.-cz.) értelmében nyugdíjazott állami tisztviselők és altisztek, valamint azok özvegyei és árvái az Országos Hadsegélyző Bizottság 1915. évi december hó 17-én kelt 5353. sz. határozata értelmében ezen bizottság részéről egyszer és mindenkorra szóló pénzsegélyben részesülhetnek, ha azért f. hó végéig kérvényt nyújtanak be a bizottsághoz.

A célszerűtlenül rövid határidő miatt valószínű, hogy sok nyugdíjas nem nyer idején tudomást erről az intézkedésről. Tájékoztatásul tehát mi is megemlékszünk arról s kérjük, hogy nyugdíjas erdőtisztai és altisztai körökben, különösen pedig az özvegyek körében e tájékoztatást terjeszteni sziveskedjék.

Kérvényblankettát azon állami pénztárnál lehet kapni, amely az illetőnek nyugdíját kifizeti. A kérvényen a számfejtő számvevőség az élvezett nyugdíj összegét igazolja. Az így kiállított bélyegtelen kérvény a hadsegélyző bizottsághoz Budapestre küldendő be

január 31-ig. Egyszerű levélben küldve portómentes, ajánlottan portóköteles.

Az engedélyezett segílyt az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete (Bpest, II., Albrecht-ut 11. szám) fogja kifizetni.

Hadi évek beszámítása az állami erdészeti személyzetnél.
A múlt év december hó 10-én Ő Felsege a király által kiadott hadiparancs, amely a hadi éveknek a nyugdíj kiszabásánál való számításbavételéről szól, a határbiztosító szolgálatnál közreműködött állami erdészeti személyzetre is kiterjed.

Azok az állami erdőtisztek és erdőőrök tehát, akik a múlt évben legalább 3 havi határbiztosító szolgálatban résztvettek, harczban állottak, megsebesültek vagy szolgálatképtelenné váltak, arra számíthatnak, hogy a nyugdíjuk kiszabásánál tényleges szolgálati idejükhöz egy hadi év is hozzászámíttatik.

Ha ugy 1914-ben, mint 1915. évben teljesítettek évenként legalább 3 havi ily szolgálatot, vagy ha szolgálati időre való tekintet nélkül ez évek mindegyikében harczban állottak, vagy ha megsebesültek vagy szolgálatképtelenné lettek, akkor két hadi év beszámítására tarthatnak igényt.

A fatermeléshez szükséges munka- és fuvarerő biztosítását célzó intézkedések a következőkben foglalhatók össze:

Fennállanak azok a rendelkezések, amelyeket m. évi november hó 15-iki füzetünkben (563. old.) ismertettünk. Az ott mondottakhoz csak annyi a hozzátenni valónk, hogy a legénységi állománybeli népfölkelők 3 hónapot meg nem haladó időtartamra való felmentése a honvédelmi miniszter m. évi 14600. elnöki számú rendelete alapján történik.

A hivatkozott rendelkezésekhez járul a földmivelésügyi miniszternek lapunk legutóbbi számának Erdészeti Rendeletek Tára cz. rovatában között 109321. sz. rendelete, amely bizonyos meghatározott választékok (tüzifa, bánya- és talpfa) termelésére helyez kilátásba kedvezményeket, ha az erdőbirtokos, vagy a fát tövön vevő faterkeskedő előzetesen városokkal, egyéb közintézményekkel, vasutakkal, bányavállalatokkal a szállítandó szükségletekre nézve egyezsége lép, hasonlóan, amint az a főváros tüzifaszükségletének fedezésére nézve egyes czégekkel történt.

Ezen feltételek betartása mellett a felmentési kérvények — eltérően a novemberi füzetünkben ismertetett eljárástól — közvetlenül a földművelésügyi minisztérium I/A/4. ügyosztályánál nyújtandók be. (L. a rendelet teljes szövegét legutóbbi füzetünkben.)

Míg tehát a régebbi s ma is még érvényes felmentési eljárásnál a termelt választék nem játszik szerepet és az erdőbirtokos (fatermelő) a még nem is termelt árut nem kénytelen előzetesen lekötni, addig a 109321. sz. rendelet mindkét tekintetben korlátokat állít fel. Az Országos Erdészeti Egyesület egyik utóbbi felterjesztésében reámutatott arra, hogy a munkaerő biztosítására ma már nem csupán egyes választékokra szorítottan, hanem általában (tehát az épület- és műfára, fűrészüzemre, cserkéregtermelésre vonatkozóan is) szükség van s ezért a régebbi (novemberi füzetünkben ismertetett) eljárás fentartását kérte, felemlítve azt is, hogy a még csak termelendő anyagok előzetes lekötése nem mindig lehetséges, sőt az erdőbirtokosra (termelőre) káros is lehet.

Az eddig említett rendelkezéseken kívül meg kell még ezen összefoglaló sorokban emlékeznünk a honvédelmi miniszter urnak mult füzetünkben (651. old.) már közölt azon rendelkezéséről, amelylyel az erdei munkásokat és fuvarosokat a hadiszolgáltatások alól mentesíti.

A honvédelmi kormány azonban még tovább ment. Ugyanis 17888. elnöki szám alatt intézkedett, hogy „a fakitermeléshez fűződő közgazdasági érdekek, különösen a tűzifaszükséglet kielégíthetése céljából a fakitermeléshez, erdei termékek szállításához és feldolgozásához és egyéb erdei munkákhoz is az 1915. évi 7258. elnöki számú rendeletem értelmében — a szokásos napszám biztosítása mellett — 20 emberből álló munkáscsoportok 14 napig terjedő időre községeknek és egyes birtokosoknak, illetőleg fakitermelőknek és vállalatoknak rendelkezésre bocsáttassanak.

A munkáscsoport kirendelése iránti kérvény a községi eljáróság, illetőleg városi hatóság által láttamozandó és a járási tisztviselő, illetőleg városi hatóság útján ahhoz a legközelebbi állomásparancsnoksághoz intézendő, ahol a póttest van“.

Ezekben foglaltuk össze a számos, bár nem teljesen egységes intézkedést. Az, hogy vajjon elérik-e céljukat a kívánatos mértékben, az lényegileg a végrehajtástól függ. Már mult számunkban s

az Országos Erdészeti Egyesület jelen füzetében közölt választmányi jegyzőkönyvben kifejezésre jutott, hogy ebben a tekintetben nem egészen megnyugtató a helyzet. Ujabban a Weisz Hugó és társa temesvári fakereskedő cég üzemvezetőjétől, Weisz Károly urtól kaptunk erre vonatkozó sorokat, amelyekben a helyzet s az eddig történt, előttünk ismeretes intézkedések leírása után többek között a következő tapasztalatait adja elő:

„Hiábavaló minden kedvezmény, ha azzal nem lehet élni. Mit használhat a 3511/915. M. E. sz. alatti kormányrendelet 10. §-a alapján kiállított tengeribevásárlási engedély a tüzfatermelőnek, ha a szolgabiroóságok, mikor annak előmutatásával tengerit akar vásárolni munkásai élelmezésére, a tengeri bevásárlását erre való tekintet nélkül egyszerűen és rövid uton beliltják, más rendeletre

PÖSTYÉN

A HÁBORU DACZÁRA NYITVA

Az összes FÜRDŐK, az összes SZÁLLÓK

teljes üzemben. Normális
vasuti forgalom (Budapest-
ről 3¹/₄ óra közvetlen gyors-
vonattal). * * * * *

Egyesületünk tagjai az
edddigi kedvezmények-
ben most is részesülnek.

való hivatkozással. Így a közmunkaerő kirendeléséről szóló 109321/I/A/4. sz. alatti miniszteri rendelet helyes czélzata is a legtöbb esetben kárba vész, mert az illető helyi hatóságok nem akarnak erélyesen fellépni a kényszermunkától idegenkedő fuvaros ellen, aki ritka jólétnek örvendve, nem veszi szívesen az ilyen kényszert. A felmentések és szabadságolások eszközlésénél is rengeteg nehézségeket gördítenek a kérelmező termelők útjába, úgy hogy a kellő felügyeleti személyzetre sem tehet szert, munkásokról nem is szólva.

Itt csak rögtöni czéltudatos és erélyes intézkedés segíthet már a bajon és e tekintetben csakis a földmivelésügyi minisztériumtól várhatunk orvoslást, mert egyedül ez illetékes szaktekintetben és mert egyedül ennek van meg a hatalma ahhoz, hogy az általa elvileg helyesnek és szükségesnek talált engedményeknek a gyakorlatban minden akadály ellenében is érvényt szerezzen, még pedig huzamosabb időre.

Mert, habár nem könnyű dolog a mostani viszonyok között fát termelni, de ennél még sokkal nehezebb vállalkozás annak az erdőből való kihozatala és a vasuti állomásra való szállítása. Nem elég a fát dönteni, felapritani és rakásba rakni, ami 3—4 hónap alatt megtörténhetik, de annak a csusztatókhöz való közelítése, maguknak a csusztatóknak építése és a fa csusztatása, végre az iparvasuton vagy usztató csatornán a vasúthoz való kiszállítása sokkal bonyolultabb és hosszadalmasabb eljárás, mint a fa termelése.

A mostani viszonyok között örülhetünk, ha e munkálatokat a jövő télig sikeresen befejezhetjük, mert alig van munkás, csak gyerek, vagy öreg ember és azok is alig állnak munkába, mert termékeiknek magas áron való értékesítése folytán oly jó módra tettek szert, hogy nem kaphatók munkára.

Ezért csak félintézkedés lenne, ha a most szabadságolt vagy felmentett munkásokat, munka- és üzemvezetőket csakhamar ismét behívnák katonai szolgálatra, miáltal a munka folytonossága megszünnék.

Nem szabad szem előtt téveszteni azt sem, hogy a tüzifa-szükséglet nemcsak télen áll fenn, hanem sok ipar, így például a sütőipar egész nyáron át állandóan tüzifát fogyaszt, eltekintve attól, hogy a főzéshez is a vidéken kizárólagosan fát használnak.

Más időkben, amikor készletekkel rendelkezünk, ez nem játszik nagy szerepet, de most, mikor tényleg elfogyott az utolsó készlet is, még nyáron is beállhat az a kalamitás, hogy a pécek egyszerűen beszüntetik üzemüket fahiány miatt. Már most ősszel is volt oly eset, hogy egyik sütőde épületfát volt kénytelen tüzelésre felhasználni.

Ezért erős kézzel kell a dolgot megfogni és rövid uton, ugyszólván katonásan érvényt kell szerezni a szükségesnek látott engedményeknek, mert ezek, ha tényleg érvényesülnek a gyakorlatban, a baj orvoslására alkalmasak.

A fűrészáru újabb áremelkedése. A Standard magyar fa-termelők részvénytársasága, mely név alatt tudvalevően főként az erdélyi fakereskedők egyesültek kartellé, f. hó 3-iki érvénnyel újabb áremelést léptetett életbe, amely köblábanként 20—50 f-t tesz ki, köbméterenként tehát 6·32—15·80 K-t. Az osztályozatlan luczfenyődeszka köbmétere 24 mm vastagság mellett szélesség szerint 116·92—142·83 K-ba kerül, a 12 mm-es deszka ára 157 K 37 f-ig emelkedik. Oly árak ezek, amelyek lehető voltát néhány év előtt mindenki kétségbevonta volna.

Lovak mérgezése az ákácza kérge által. A „*Zeitschrift für Veterinärkunde*“ közli, hogy a délkeleti harctéren gyakran fordulnak elő a lovaknál mérgezési tünetek, amelyek oka az ákácza-törzseknek a lovak által való megrágására vezethetők vissza. Így pl. egy ezredben 9 drb. ló hullott el ezen mérgezés hatása alatt.

A mérgezési tünetek kezdetén a lovak igen nyugtalanok, a kólikához hasonló jelek mutatkoznak, ehhez járul még a hátsó végtagok megmerevedése is. A gyógykezelés céljából igen hathatós segítyt nyújt az érvágás és még Arecol hydrobromi befecskendezése is, amire pár hét múlva a teljes gyógyulás bekövetkezik. Az ákáczfakéreg ezen mérgező hatását egy igen mérges *Albumin* okozza, amelyből az ákácza kérge 1·66⁰/₁₀₀-ot tartalmaz. Emellett igen sajtáságos dolog, hogy sem a levelek, sem pedig a levelek kocsánai mérgező hatással nem bírnak, sőt mint lombtakarmány az ákácza lombja igen értékes.

Lenhárd A.

Kérelem. A „Népszerű Erdészeti Növénytan“ I. füzeté iránt, amely a könyvkereskedelemben már nem kapható, bizonyos kereslet

mutatkozik. Kérjük azon t. olvasóinkat, akik e füzetet esetleg nélkülözhetik, hogy azt az Országos Erdészeti Egyesületnek ajánlani sziveskedjenek, mely néhány példányt 3 K-val szivesen megvált.

Köztelek Zsebnaptára 1916. évre. Huszonkettedik évfolyam. Szerkesztik: *Rubinek Gyula*, az OMGE. igazgatója és *Szilassy Zoltán* országgy. képviselő, OMGE. szövetségi titkár. Két kötet. Ára: 4 korona. A Zsebnaptár első kötete, amely a naptári részt és a gazdasági feljegyzések számára szükséges rovatos jegyzékeket tartalmazza, az előző évek kipróbált változatlan formájában és terjedelmében jelent meg. A szakközleményeket tartalmazó második kötetben azonban sok, a háborus viszonyok által indokolt, új közlemény és utmutatás foglaltatik. Így különösen a takarmányok kihasználása, a csekélyebb értékű anyagoknak a feltárás utján állattáplálásra való felhasználhatósága, az abraktakarmányok hiányának pótlása, a műtrágyázás, a háborus törvényhozás és közigazgatás újabb rendelkezéseinek ismertetése, a gazdálkodás összes viszonyaira kiterjedő régibb kiegészített és javított ismertetések mellett a munkának értékét és használhatóságát nagy mértékben emelik. Mindkét kötet a háborus viszonyok által előidézett technikai nehézségek dacára a régi kezelhető és diszes kiadásban jelent meg. Gazdáinknak melegen ajánljuk. Beszerezhető bármely könyvkereskedésben.

Az 1916. évi Gyermeknaptár. Az Országos Állatvédő Egyesület által kiadott Gyermeknaptár 1916. évi folyama beküldetett. A naptár igen diszes kiállításban 64 lapon 25 közleményt és 41 igen csinos képet hoz és legkiválóbb írók tollából állatvédő és erkölcsös irányu olvasmányokat nyújt. Az írók közül megemlítjük Szabolcska Mihályt, Benedek Eleket, Gaál Mózeset, Pásztor Józsefet, K. Nagy Sándort.

A Gyermeknaptár az országban már oly közkedveltségnek örvend, hogy az 1913. és 1914-iki évfolyamok egy-egy negyedmillió példányban keltek el; az 1915-iki pedig, dacára a háborus viszonyoknak, 156.000 példányban talált megrendelőkre.

Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyv 1916. évre. Tizenhatodik évfolyam. Szerkeszti: *Szilassy Zoltán* országos képviselő, az OMGE. titkárja. Budapest, 1916. Ára: 1 korona. Megrendelhető minden könyvkereskedésben.

